

[Lasse Budtz]

vendig. Vi var endda kommet meget langt med denne debat, og der har været mange konstruktive indlæg. Alligevel kommer ministeren sin vane tro naturligvis til allersidst og sørger for, at stemningen sandt for dyden nok skal blive ødelagt.

Vi kan ikke stemme for regeringspartierne dagsordensforslag, og vi kan ikke stemme for SF's dagsordensforslag. Vi mener, vores er bedre, kortere og i øvrigt dækkende det samme som SF's.

(Kort bemærkning).

Rosing (S):

Udenrigsministeren sagde som en kommentar til mit indlæg, at begrænsninger afhænger af realiteter, hvad det så end er, om det er antallet af kanonrør, som hr. Jens Thoft kalder dem, og måske de mennesker, der er beskæftiget med disse kanonrør. Jeg mener nu, at begrænsninger afhænger af de øjne, der ser, og hvad der i øvrigt ligger bag øjnene, der ser og bedømmer og vurderer og overvejer, med andre ord mennesker, der har et fremsyn og tænker og vil arbejde for en fredelig verden for vores børn og deres børn.

I øvrigt vil jeg gøre Tinget opmærksom på, at andre dele af Murmansktalet om miljøsam arbejde, kulturelt samarbejde, arktisk forskning er noget, vi har arbejdet på fra grønlandsk og fra det arktiske områdes side de sidste ti år, og det er faktisk de samme ord, der bliver brugt i Murmansktalet.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg står stadig lidt tøvende over for spørgsmålet, hvad hr. Lasse Budtz egentlig har tænkt på, da han formulerede anden del af sit dagsordensforslag, og det blev vi jo ikke meget kloge på i dette meget følelsesladede indlæg, hvor hr. Lasse Budtz var så ivrig efter at skælde ud på mig, at han tillagde mig forfatterskabet til det, der rent faktisk er de fem nordiske udenrigsministres mandat til embedsmands- og ekspertkomiteen.

Det er ikke min opfindelse, at zonearbejdet skal omfatte de fem landes landområder, omkringliggende have samt tilstødende landområder, f.eks. Kolahalvøen. Det er rent faktisk det, der står i mandatet, og det var det, jeg refererede til. Jeg refererede også til, hvordan det specielt for Island har været overordentlig vigtigt, at

havområderne omkring Island bliver inddraget i arbejdet. Hvad idé skulle der ellers være i at tale om det, hvis de havområder blev holdt udenfor? Det er det, hr. Lasse Budtz nu indsnævrer med sin forhåbentlig dårligt gennemtænkte formulering. Og dér er det så, jeg spørger, hvad hr. Lasse Budtz har tænkt på. Der kan da ikke være nogen idé i på den måde at begynde at indsnævre det arbejde, der foregår, og dermed forsøge at præjudicere det resultat, som embedsmandskomiteen skulle nå frem til. Det forekommer i hvert fald ikke seriøst over for det arbejde, man selv har været med til at sætte i gang.

Per Stig Møller (KF):

Det er jo morsomt at blive sammenlignet med Holger Drachmann, som jo skrev »Engelske Socialister«, men da også skrev »Jeg sætter min Hat, som jeg vil«, og det vil jeg så også gøre.

Når hr. Lasse Budtz siger, at vores dagsorden ikke forholder sig til dagens emne, synes jeg, at dagens emne er blevet meget indsnævret i hr. Lasse Budtz' forstand. Der er to emner i dagens debat. Det ene er, hvad ministeren kan sige om supermagternes strategi – det er blevet sagt – det andet er, hvad ministeren agter at foretage for at fastholde Norden som lavspændingsområde.

Vi har sagt, vi ikke kan fastholde Norden som lavspændingsområde, eftersom vi har påstået – og det er der enighed om – at lavspænding er lidt af en myte. Hvad kan vi så gøre for at komme ind i en lavspænding? Derom har vi sagt, at vi ikke kan se Norden isoleret; det hænger sammen med generel afspænding.

Det er faktisk ud fra vores præmisser også det, som står i dagsordenen: hvis vi ønsker Norden som lavspænding, må vi afspænde og se det i sammenhæng. Hvis hr. Lasse Budtz læste dagsordenen, ville han se, at der står »arbejde videre på våbenkontrol- og nedrustningsområdet«. Det kan jo være kemiske, bakteriologiske og konventionelle våben, asymmetriske nedskæringer. Det er den ene side af sagen, og det er der da langt mere perspektiv og bredde i, for der arbejdes jo mange steder, ikke kun ét sted i verden, i dag på disse ting, end der er i hr. Lasse Budtz' forslag.

Den anden side er også i overensstemmelse med vores synspunkt: at militær har man, fordi